

O B S A H

Úvod, 5

1. *Dvanáctiletý bezdomovec*, 7 - Ranec a mlha, 8 - Sen o budoucnosti, 9 - 180 stran vzpomínek, 11
2. *Malá a velká tragedie*, 12 - Nemilosrdná doba, 13 - Událost, která změnila tvář světa, 14 - Sedmadvacetiletý generál Napoleon, 15 - Král vrací čas o patnáct let zpět, 16
3. *Roky u rodinného krbu*, 18 - Bůh tě vidí, 19 - Hry a krev, 19 - Prut v koutě, 21 - Ďábel na půdě, 23 - Velká olejová skvrna, 24 - Nejsem tvoje macecha, ale tvá matka, 25
4. *Březnové počasí*, 26 - Nohy chudých, 26 - Zběhové v lese, 28 - Matka mě učila modlitbě, 29 - Škola v mrtvé sezóně, 30 - Malý kos, 31 - Jeho země, 32
5. *Malý kouzelník*, 34 - Vytrubování v samotách, 34 - Představení na louce, 36 - Prvě přijímání, 37 - Nejhorší zima v jeho životě, 38
6. *Tři roky na statku a jeden na faře*, 39 - Dvě zrna a čtyři klasy, 40 - Strýc Michal, 42 - Čtyři soldy za kázání, 43 - S ním zemřela každá naděje, 44
7. *Cestou ke Castelnuovu*, 46 - Obedy z kastrulkou, 46 - V Becchi rostou pouze osli, 48 - Až budu velký, budu si počinat jinak, 49
8. *Musím studovat*, 51 - Znovu se opakuje sen, 51 - Stydí se žebrat, 53 - Dějiny pokračují, 54 - Vzkažte princovi, 55
9. *Zelené roky v Chieri*, 57 - Trčící pilíř, 58 - Když se člověk dostane do úzkých, 59 - Veselá společnost, 60 - Čtyři výzvy artistovi, 61 - Po prvně v Turíně, 63
10. *Časy přátelství*, 65 - Když není po ruce klacek, 66 - Stěhování, 67 - Jakub Levi, zvaný Jona, 67 - Blanchardova jablka, 68
11. *Dvacetiletý*, 70 - Vesničanka v černém šátku, 71 - Běž se poradit s donem Caffasem, 73 - Jaký je Piemonťan, 74
12. *Seminář a jeho stíny*, 76 - Sedm řádek, které změnily život, 76 - Železný rozvrh, 78 - Seminární stíny, 79 - Čtvrtiční osvězení, 80 - Mezi bohatými hochy, 82 - Kouzlo Aloise Comolla, 82
13. *Za kněžstvím*, 84 - Se srpem na žně, 84 - Začíná teologii, 85 - Hodnocení tehdejší doby, 86 - Kdo byli Cavour, Mazzini a Garibaldi, 87

14. *Stal se Donem Boskem*, 90 - Zvláštní dohoda s druhým světem, 90 - Prosny chléb a víno Barbera, 92 - Hrozil jsem se závazku na celý život, 93 - Kněz nejde do nebe sám, 94 - Knězem na věky, 94
15. *Knězem v záběhu*, 97 - Prvý objev: bida v okrajových čtvrtích, 98 - Trh na lidskou sílu, 99 - Průmyslová revoluce, 99 - Stíny průmyslové revoluce, 100 - Situace v Itálii, 101
16. *Jmenuji se Bartoloměj Garelli*, 102 - Faráři čekají, 103 - Pokus dona Cocchiho, 104 - Pro začátek jedno Zdrávas Maria, 105 - Přislovce HNED, 108
17. *Oratoř malých zedníků*, 109 - Obrázky a bochníky, 110 - Mariánská píseň, 111 - Chlapec z Caronno, 111 - Kdybych měl jen kus chleba, 112 - Máte přiliš slabý oblek, 113 - Bůh nás čeká ve své slávě, 115
18. *Markýza a malý pater*, 117 - Kající pás pod přepychovým šatem, 117 - Beránci se mění v pastýře, 119 - Kde je Don Bosko? Kde je oratoř?, 120 - Sníh padal do ohřivadla, 121 - Náhlá úmrť u svatého Petra v okovech, 123
19. *Putující oratoř*, 125 - Kázání o zelí, 125 - Michálku, ber!, 126 - Knihy napsané místo spánku, 127 - Tři světnice u dona Moretty, 128 - Velký otazník nad oratoří, 128 - Oratoř jiného typu, 130 - Poprava v Alessandrii, 130
20. *Přibývá těžkostí*, 133 - Markýz a stráže, 134 - Don Bosko je blázen, 135 - Agonie na louce, 137 - Stará kůlna se stala počátkem všeho, 138 - Když hlaholi žvony, 140
21. *Zázrak malých zedníků*, 141 - Na prvém místě byl knězem, 141 - Uvidíme se na stavbě, 142 - Don Bosko chrlí krev, 143 - Pane, učiň, aby nezemřel, 145 - Peníze nebo život!, 146 - Netušila jsem, že jsi tak chudý, 148
22. *Prachárna před explozí*, 150 - Osvětlěn světnice plné hochů, 150 - Papež Mastai Ferretti si dává jméno Pius IX., 151 - Don Boskův konflikt s vlasteneckými kněžími, 152 - Kněz zloděj, 154 - Zpěv a křik opilců, 155
23. *Nikoho nemám a přicházím z Valsesie*, 157 - Promočený a zkřehlý hoch, 158 - Malý holíc se chvěl jako osika, 160 - Arcibiskupovo uznání, 162 - Trikolorové nadšení, 163 - Teplo v sakristii, 164
24. *Horečka roku 1848*, 165 - Rozhovor s markýzem, 165 - Protiklerikální živly, 166 - Válčilo se i ve Valdoku, 167 - Dovol, abych se vrátila domů, 168
25. *Otřesené naděje*, 169 - Bida navštívila oratoř, 170 - Věrnost papeži, 170 - Dramatické události, 171 - Jak získat nové kněze?, 172 - Tragické zprávy z Říma, 173 - Ve Valdoku žijí ve znamení naděje, 174
26. *Don Bosko a politika, Don Bosko a sociální otázka*, 175 - Politika Otčenáše, 175 - Don Bosko a sociální otázka, 175 - Jednoduché schema, 176 - Kdyby se byl rozhol dří Jinak, 177

27. *Rok 1849 – rok trnitý a jalový*, 179 - Přítel mládeže, 180 - Opět válka, 180 - Po-hroma vlasteneckých kněží, 181 - 33 lir pro papeže, 181 - Dvě srdíčka za lásku, 181 - Čtyři hoši a bílý kapesník, 182 - Obranný oddíl ve čtvrti Vanchiglia, 183 - Čtyři soldy za polentu, 184 - Zavolal jsem na něj: Karle!, 185 - Koš s neubýva-jicimi kaštany, 186
28. *Dům a kostel*, 187 - Arcibiskup uvězněn, 188 - Druhá čtverice, 189 - Třicet tisíc lir a malá závrať, 191 - Prvý salesiánský kostel, 192 - Snad v tom byl sám dábel, 194
29. *Bůh poslal psa*, 195 - Ne dialog, ale zeď proti zdi, 195 - Vino a kaštany, 197 - Chtěli se mi pomstít, 198 - Šedivák, 198 - Spánek u obuvníka, 200
30. *Půl tuctu dílen*, 201 - Stal se zaměstnavatelem, 202 - Dvě stoličky pro začátek, 203 - Za rok byla tiskárna, 204 - Hledání správné cesty, 204 - Kdo není zcela chudý, nemá místo v tomto domě, 205
31. *Studenti ve vojenských pláštích*, 207 - Vyspi se v koší na chleba, 207 - Přebrodiš Rudé moře a poušť, 209 - Záruka na padesát let, 210 - Bohatí a chudí, 211 - Mezi hochy je mi dobré, 212 - Don Bosko nemohl pochopit, 213
32. *Rok 1854: Budeme se nazývat salesiány*, 215 - Růžová alej, 216 - Jakou mi dáš odměnu?, 218 - Smrt kráčí čtvrtí Borgo Dora, 219 - Siláci se smutnou tváří, 220 - Stránka za osm minut, 222 - Záhadný nápis, 224 - Barevné lampiony na březích Pádu, 225 - Malý sirotek od svatého Dominika, 226
33. *Rok 1855: Malí provinilci z polepšovny*, 228 - Velké pohřby na královském dvoře, 228 - První salesián, 229 - Dialogy s ministrem, 232 - Den na svobodě, 233 - Tajemství jeho výchovných úspěchů, 234 - Sen o staré oratoři, 236
34. *Sbohem matce a jednomu chlapci*, 240 - Listek s pěti slovy, 240 - Družina Ne-poskvrněné, 241 - Bez matky Markéty, 243 - Hoch, který hovořil s Bohem, 245 - Budu vidět z nebe své přátele?, 246 - Stuha barvy krve, 247
35. *Zústanu s Donem Boskem*, 249 - Nástin kongregace, 250 - Setkání s papežem, 251 - Týden, v němž padala rozhodnutí, 253 - Co chceš dělat v oratoři, 254 - Krize Josefa Buzzettihó, 255 - Koadjutor, kterého nosil v srdci, 256
36. *Sedm strážníků na jednoho hochu*, 258 - Ztratit hochu nebo se vrátit až dalším vlakem?, 258 - Krize jednoho hochu, 260 - Rvačka na náměstí, 262 - Ruka na Michalově hlavě, 263
37. *Výlety do Monferrata a život v oratoři*, 264 - Epizoda s pětiletým Rinaldim, 265 - Hoch se zrzavými vlasy a děstí, 265 - Marie Mazzarellová, dívka z Mornese, 267 - Primice dona Ruy, 268 - Čtyři sta chlebů z prázdného koše, 269 - Lásku věnuji přednostně chudým, 271 - Tajná komise roku 1861, 271

38. *Velká svatyně ze snu*, 273 - Námítky proti titulu chrámu, 274 - Osm soldů pro začátek, 274 - Panna Maria obstarává peníze, 276 - Maminka, dítě a chudé poklady, 277 - Pomocný dělník z Alby, 278 - Poznámka na okraj Don Boskových snů, 280
39. *Don Rua: Z Mirabella na slavnost otevření svatyně*, 282 - Čtyři stránky, které mají hodnotu závěti, 282 - Slůvka povzbuzení, 285 - Matka se spoustou práce, 285 - Obraz Panny Marie Pomocnice, 286 - Sbohem donu Alasonattimu a návrat dona Ruy, 287 - Ranní audience, 288 - De Amicis obdivuje sochu na kopuli, 289 - Chvíle uskutečněných bláznivých snů, 290 - Don Rua se zhroutil, 291
40. *Salesiáni vstupují do nového období*, 293 - Vzniká salesiánský ústav, 293 - Vychovéte chudé hochy, 294 - Prvých pět kolejí, 294 - Zásadní obrat, 296
41. *Mornese – kolébka Dcer Panny Marie Pomocnice*, 298 - Tyfus, čarodějky a zaříkávání, 299 - Přátelství s Petronilou, 300 - Čtyři vystrašené oči, 301 - Dcery Neposkvrněné, 302 - Ztracený notýsek, 303 - Když nebyla mouka na kukuřičnou kaší, 304 - Papežovo mínění a rozladěnost v kraji, 305 - Vůně čtyř kaštanů, 307 - Smrt buší na dveře, 307 - Tři odešly, když venku sněžilo, 308 - Když všechno kvetlo, přišla smrt, 309
42. *Obsazení Říma a strach z konce*, 311 - Koncil v Římě a antikoncil v Neapoli, 311 - Hlas z nebe pro pastýře pastýřů, 312 - Černé mraky nad Francií, 313 - Je papež neomylný?, 313 - Boj o Řím, 314 - Strach z konce ve Varazze, 316 - Důvěrné dopisy, 316
43. *Spolupracovníci – salesiáni ve světě*, 319 - Sbohem donu Borelovi, 319 - Muži a ženy dobré vůle, 320 - Externí salesiáni zamítnuti, 321 - Salesiánští spolupracovníci, 322 - Salesiánský věstník přicházel i do Sotto il Monte, 323
44. *František, Eusebio, Filip, Michal a další přátelé*, 324 - Ukradl jsem dva chleby, 324 - Eusebio Calvi, 327 - Don Bosko zůstal překvapen, 328 - Když Don Bosko vede bitvu, 330 - Kanovník, který odpočíval, 331 - Malí zedníci sváteční oratoře, 332 - Vesničan Michal Unia, 335
45. *Do dalekých končin*, 336 - Další jdou vstříc zkáze, 336 - Pošlu je tam, kde jsou dvě řeky a pustina, 338 - Hledá dobrovolníky, 339 - Kdo povede výpravu?, 340 - Dvacet rad psaných tužkou, 341
46. *Patagonie – země zaslibená*, 344 - Kdy půjdeme mezi divochy?, 345 - Z Turína přicházejí posily, 346 - S vojáky za indiány, 347 - Náčelník Manuel Namuncurá, 349 - Viděl jsem ve snu, 350
47. *Don Bosko a arcibiskup Gastaldi*, 352 - Zaujatost monsignora Riccardiho, 352 - Když ho chcete, dám vám ho, 354 - Byl velkým arcibiskupem, 355 - Základní omyl Dona Boska, 357 - Odpovědnost novin, 358 - Období moci a svévolje, 359 - Prvá záminka: Nekázeň, 360 - Druhý důvod napětí, 361 - Definitivní schválení stanov, 362 - Seznamy trestních opatření, 362 - Nový papež zkouší Dona Boska, 364 - Pokus o smír, 365 - Proces ve Vatikánu, 366 - Don Boskův hořký kalich, 367 - Konečně se vyjasnilo, 368

48. *Velké cesty: Francie a Španělsko*, 369 - Mám na starosti kostel, 369 - Nadšená Paříž, 370 - Jedna fotografie z Paříže, 371 - Den starého kněze, 372 - Kardinál, který dovedl mít rád, 373 - Kdybych se nevrátil, 374
49. *Jan Cagliero biskupem*, 377 - Kdo by měl převzít moje místo?, 377 - Prvý biskup v náruči otce, 378 - Don Rua zástupcem Dona Boska, 379 - Mou rezidenci je dřevná chatrč, 381 - Rozhovor s Donem Boskem, 382
50. *Velký pláč*, 385 - Kdo by řekl, že se stane papežem, 385 - Myšlenka na věčnost, 386 - Panna Maria je zde, 387 - Don Bosko a bohatí, 387 - Desetidenní cesta do Říma, 392 - Velký pláč, 393 - Alois Orione a tři sešity hřichů, 393
51. *Na shledanou v nebi*, 396 - Tiseň opuštěnosti, 397 - Jako dohořívající svíce, 398 - Přijíždí monsignor Cagliero, 398 - Myšlenky vonící věčnosti, 400 - Ticho na velkém dvoře, 402 - Nadešla chvíle, abyste to připominali mně, 403 - V temné noci, 404 - Vzkažte mým hochům, 405
52. *Druhý život Dona Boska*, 407 - Padesát let svatým, 408 - Don Bosko v dnešním světě, 409 - Sběrný tábor v Makallé, 410 - Jak vypadá farnost ve třetím světě, 410 - Sestra Marie Troncattiová, 412 - Don Franco, 413 - Na Haiti v hlavním městě Port au Prince, 415 - Matka Tereza v salesiánské verzi, 416 - Stánek moudrosti, 417 - Čeští salesiáni, 418 - Poznámka o autorovi, 419 - Použitá literatura, 421
53. *Don Boskovo dílo v Čechách a na Moravě*, 419 - Pater Ignác Stuchlý - Prvý český salesián, 419 - Vyslanec Boží prozřetelnosti, 420 - Prvý ústav, 422 - Staříček Stuchlý inspektorem, 422 - Když skončila válka, 424 - Pravá ruka Dona Stuchlého, 425 - Biskupem a kardinálem, 426 - Nástupce Dona Stuchlého, 428 - Don Boskovo dílo po čtyřiceti letech útisku a nesvobody, 430